

Правилан (из)говор

(Изговарање реченица)

Област: Језик
5. разред
Тип часа: обрада

Реченични нагласак

Реченична мелодија

Реченична пауза

Велика је важност места паузе у говору (запете у писању) за значење реченице.

Прочитајте лекцију у уџбенику и урадите задатке (*Граматика 5*, стр. 93 и 94). У *Радној свесци* урадите задатке на страни 80.

Пошто сте схватили важност реда речи, реченичног акцента и мелодије реченице, прочитајте текстове који следе наглас и водите рачуна о елементима говора (реченични акценат, мелодија, пауза). Подсети се ликова Еро и Насрадина хоџе.

Еро и кадија

Чувао Еро кадијина говеда, па имао и своју једну краву, те ишла с кадијиним говедима. Једанпут се догоди, те се пободе кадијина крава с Ерином, па Ерина крава убодје кадијину на мјесто. Онда Еро брже-боље отрчи кадији:

- Честити ефендија, твоја крава убола моју краву.
- Па ко је крив, море, је ли је ко наћерао?
- Није нико, него се поболе саме.
- Е, вала, море, марви нема суда. Онда Еро:
- Ама чујеш ли ти, ефендија, што ја кажем: моја крава убола твоју краву.
- А а, море! Стани док погледам у ћитап. А Еро те за руку:
- Нећеш, Бог и Божја вјера! Кад нијеси гледао мојој у ћитап, ље не ћеш ни твојој.

Опарио се од вреле чорбе

Наспело једаред хануми да се пошали са хоџом, па донесе на софру јако врелу чорбу, и метне је пред хоџу. Али, и сама заборави да је чорба врло врела, па захвати кашиком и ужасно се опари, да јој сузе потекоше. Виде је хоџа где јој теку сузе, па је запита:

- Шта ти је, жено, да није чорба врела?
 - Није врела, него ми паде на памет моја покојна мајка, она је радо кусала чорбу, па сам се сетила ње сиротице.
- Не надајући се да ће се опарити, кусну и Насрадин хоџа, па и њему потекоше сузе. Тада ће га ханума запитати:
- Шта ти је, хоџа-ефендија?
 - И отац и мајка ти умреше а ти остаде; ето зато плачем! – рече хоџа.

